

FEIERMESTERNE LANDSFORENING

~1945

1995~

HISTORISK
BERETNING

Innhold:

Forord	side 2
Dikt fra Norsk Skorsteinsfeieravis februar 1906.....	3
Piper og ildsteder.....	4
Skorsteinsfeieren.....	5
Lærebrev - «Gesellbrev».....	8
Håndverksloven	10
Den første feierstreik i Kristiania.....	10
Feiermester - feierinspektør.....	11
Kommunalisering.....	11
Organisasjonsforhold.....	13
Stiftelse av Feiermesternes Landsforening, 16.9.1904.....	14
Norsk Skorsteinsfeieravis.....	15
Stiftelse av Feiermesternes Landsforening, 16.6.1945.....	18
Sentrale personer.....	22
Feier-Mathis.....	24

Forord

I anledning av Feiermesternes Landsforenings 50-års jubileum 16. juni 1995, har man ønsket å markere dette ved å utgi en liten historisk oversikt om feierne og deres historie i Norge.

Skorsteinsfeierens historie er nesten usynlig i Norsk historie. I vår søken etter opplysninger har vi dessverre funnet at gamle protokoller og skriv med verdifulle opplysninger, er blitt borte gjennom årene.

Feierinspektør Ivar Eriksen, Oslo, har samlet historisk materiale fram til 1945, mens feiermester John Viktor Eriksen, Fredrikstad har tatt for seg årene etter krigen og frem til i dag.

Vi håper at vi har fått fram de viktigste begivenheter og tradisjoner som har fulgt feierne i deres ca. 300 år lange historie i Norge. Undertegnede er takknemlig for å bli gjort oppmerksom på evt. feil og for alle forslag som kan gjøres enda bedre ved en mulig senere utgivelse.

Som grunnlag for vår lille «Historiske beretning» har vi hatt følgende materialer:

Brannordningen for Bergen av 1707 og Christiania (Oslo) fra 1714
Christiania Feierinspektør protokoll av 1873
Norsk Skorsteinsfeieravis av 1905
Fagblad for Skorsteinsfeiersvenner i Skandinavia av 1920
Skorsteinsfeierenes Organ for internasjonalt organiserte skorsteinsfeiere av 1928
Norsk Feierblad av 1945
Skorstensfejerfagets historie og traditioner av Birgit Hansen, utgitt 1984
Skorsteinsfejernes Fagforbund i Danmark 75 år, 1914-1989
Gjensidige Forsikring Historiske Arkiv

Oslo 12. juni 1995

Ivar Eriksen

John Viktor Eriksen

Innsendt dikt.

Norsk skorsteinsfeieravis februar 1906:

Det hendte sig forgangen dag,
en feiersvend i hurtigt jag,
paa iskoldt tag,
skal feie piber ren for sod,
mens mesteren i gaden stod,
vinterklædt fra haand til fod.

Han vilde vise hver især,
at han var mester her,
da svenden ned fra taget kom,
han snudde sig ret hurtig om
og raabte høit: «Ta`skoa af»
for du skal lystre mig.

Men svenden svarte mester nei,
det kan jeg ei,
for jeg forkjølet er og har min hilske kjær,
men mesteren svenden afsked gav,
fordi han ei tog skoa af.

Moral:

Mesters befaling at lystre du har,
selv klæde dig nøgen i januar.

Soditus

Piper og ildsteder

Skorsteinen kom til det nordlige Europa på 8-900 tallet. I Norge er antagelig den første kjente installasjonen av røyk og varmeledende rør der varmen kommer nedenfra via oppvarmede steinmasser og ledes opp gjennom bygningen, fra erkebiskopens gård i Trondheim på 11-1200 tallet.

På 1300 tallet ble det vanlig å få skorsteiner på husene sine blant adelen, mens de velstående borgerne i byene fulgte etter på 1500 tallet. De som ikke var så velstående og de fattige fikk sine skorsteiner på 16-1700 tallet, og først i det 18. århundre ble skorsteinene alminnelig på bygdene.

Det tidligst brukte ildsted var åren, som man fant midt på gulvet i stuen som en oppmurt pall. Åren varmet opp huset, og på den ble maten kokt. For å få røyken ut hadde man et åpent hull i taket, ljoren. Den kunne lukkes med en lem, som det hang en lang stang ned fra. Ved oppfyring av åren røyk det gjerne kraftig, men ettersom ilden brant ned og man fikk en glohaug, ble det lunt i huset, og man kunne lukke ljoren.

De første skorsteinene ble murt opp til veggen. Til muringen ble det brukt leire. Etter en viss tid ble leiren tørr og falt av, dermed kom man rett inn på treveggen. Etter lengre tids fyring var det ikke sjelden at veggen tok fyr.

I begynnelsen av det 15. århundre finner man de første tegn til skorsteiner opp gjennom taket. Selv i de rikeste husene nøyet man seg med blindpipe på taket. Den var av tre. Denne byggeskikken var vanlig helt opp til midten av 1500 tallet.

Bruken av kakkellovn bredte seg med stor fart, og kakkellovner ble betegnet som ett betydelig fremskritt. Kakler var små, firkantede potter, brent i leire, som ble brukt til å mure opp ovnens sider og overdel med. Hjørnene og bunnen var i stein.

Denne ovnen var imidlertid lite holdbar, det var lett å støte den så hele kakkelmuren raste sammen. Det måtte en forbedring til, og man reiste jernplater inne i ovnen. Slike innretninger ble dyre, og fantes som oftest bare i velstandshus.

Omkring året 1550 dukker en ny slags ovn opp under navnet «Jernkakkellovn» og gjorde stor lykke.

Allerede i 1580 kjente man til «Jern-vindovnen» med både jerndør og rør ut til skorsteinen. Den tiden var altså kommet da jernovnen overtok for kakkellovnen.

Disse gamle ovnene var til noe mer enn til å varme stuen, de måtte tjene til å skaffe lys i de mørke kveldstimene. Ovnene var derfor det naturlige midtpunkt i huset, en slags «venn» i familien, der alle hygget seg.

Skorsteinsfeieren

Når de første feierne dukket opp i Norge er noe uvisst, men første gang vi hører om skorteinsfeieren i dansk historie er i 1562. I 1639 ble den første skorsteinsfeier ansatt på det kongelige slott i Danmark.

I gamle eventyr og historier ble feierne omtalt som vandringsmenn som tilbød seg å feie skorsteinene. Det fulgte alltid liv med feierne, ikke minst fordi de fleste av dem var så flinke til å synge. Det var gamle skillingsviser de var særlig glade i, men mange av visene var så grove at ungene måtte holdes langt unna gården hver gang feieren satt på mønet og sang.

Det var kanskje ikke bare på grunn av de grove visene ungene ble holdt unna. Særlig når feieren kom sent til gården kunne han være sterkt beskjenket, som det het. Det var nærmest en uskreven lov at feieren skulle ha en dram eller to etter vel utført arbeid. Var det en flittig feier, som på en og samme dag besøkte mange gårder var det ikke så rart han var ustø på bena under de siste oppdragene.

Det var nok ikke bare fordi feieren gjorde en bra og nødvendig jobb at han ble så rikelig bevertet. Feieren var i mange bygder mannen som visste alt om det meste av det som skjedde rundt om. Sjelden fikk man høre så mye bygdenytt på en gang som når feieren kom på besøk.

Feieren hadde en hard jobb. Ikke sjelden var pipene krokete, mens andre var så trange at det ikke lot seg gjøre å komme opp i dem. Mange feiere fant på de utroligste ting for å komme ordentlig til på de leie stedene. Oppfinnsomheten var i det hele stor hos disse vandrende geseller, som i mange bygder sto fram som rene eventyrskikkelser.

Etter hvert utviklet det seg et faglig hedersbegrep som det gjaldt å hevde, særlig sterk ble denne gjennom reisende håndverkere. Denne såkalte Gesellvandringen var en dyd av nødvendighet for å få arbeide. Man regner med at det var slik faglærte skorsteinsfeiere kom til de største norske byene på 16-1700 tallet. Man kan ut fra navnene på de første faglærte skorsteinsfeiere anta at de kom fra Tyskland, Danmark og Sverige.

Man ble etter hvert klar over at feiing var nødvendig, og at man kunne tjene godt med penger. Dette bidro til at yrket fikk en høyere status.

----- * -----

I kopibøker fra Bergen stift kan vi lese om søknad om ansettelse som skorsteinsfeier i Bergen by. Det var skorsteinsfeiergessell Reinholt Christenson i København som 23.12.1705 søkte om å få skorsteinsfeierembetet i Bergen fra førstkommende påske, uten hinder av andre, og med samme lønn som i København.

I 1707 skulle broren til skorsteinsfeier Mulhausen fra København, og 3 mann, reise til Bergen og gå inn i skorsteinsfeierembetet der, dersom de kunne bli enige om disse vilkårene:

1. At andre ikke må trenge seg inn i hans næring.
2. At innbyggerne plikter å få feid 2 til 3, eller 4 ganger årlig, etter som det er nødvendig.
3. At det blir ført bok over det som blir gjort daglig.
4. At han får tilsettingsbrev og verktøy, og at brannordningen blir etterfulgt.

Stiftmannen mente at vilkårene var rimelige, og i samsvar med brannordningen.

I Brannordningen fra Bergen by av 16. mai 1707 og Christiania (Oslo) av 24. februar 1714 kan vi lese at feiing var blitt lovbestemt i byene. Det står blant annet:

«Alle innvånere og borgere der i stader, der bruker skorsteinen jevnlig skal feies minst 4 ganger pr. år, og de andre som ikke brukes så ofte 2 ganger pr. år.»

Taksten for feiing var den gang:

Et	loft høyt hus	8 skilling
To	loft høyt hus	16 skilling
Tre	loft høyt hus	1 riksort

Skorsteinsfeieren skulle hvert halvår levere en fortegnelse til magistraten over de skorsteiner som ikke var feid, og de han mente var farlige og ulovlige. Huseiere kunne bli bøtelagt med 4 riksdaler hvis en ikke lot sine skorsteiner feies, eller fra 10 til 20 riksdaler hvis det ble skorsteinsbrann.

Hvis skorsteinsfeieren forsømte seg kunne han få 10 riksdaler i bot. Hvis han ikke kunne betale ovennevnte, kunne han straffes med fengsel, eller annen straff på kroppen, etter magistraten og brannmesterens ordre.

Skorsteinsfeieren skulle holde så mange folk som var nødvendig for å betjene byens folk. Han skulle daglig på gatene la seg høre og finne, slik at alle som hadde behov for deres tjenester kunne få sine skorsteiner forsvarlig feid og rengjort. Skorsteinsfeieren og hans lokalkjennskaper kunne være til stor nytte uner en brann. Han skulle derfor med alle sine folk straks innfinne seg der ilden var løs, og melde seg til brannmesterens tjeneste.

----- * -----

Mange feierinspektører henvendte seg på fattighuset eller andre kommunale institusjoner for å ansette lærlinger. Det var ikke uvanlig at det ble ansatt gutter fra 10 års alderen til feiing.

I familiene hadde man ofte medlidenhet med de små feieguttene, og de ble ofte bedt på kaffe. Det hendte også at de fikk litt driks, særlig før jul. Pengene de fikk gikk som regel med til øl og brennevin til svennene.

Det var den gang vanlig at lærlingen bodde på feierverkstedet, som regel lå det i huset der mesteren bodde ovenpå. Disse feierverkstedene var som regel både kalde og dårlige, og det var ikke sjelden på kalde vinterdager at vannet frøs til is i bøttene.

Det var lærlingens jobb å varme vaskevann både til feierne og seg selv. Det var ikke uvanlig at det innen det var lærlingens tur til å vaske seg, var det ikke mere varmt vann igjen. Det var derfor ganske ofte at både svenn og lærling la seg uten å vaske seg.

----- * -----

I gamle dager hadde feierne sitt eget språk, som kom med de innvandrede feierne fra utlandet. Dette yrkesspråket et slags «feierlatin» anvendes mest i slutten av 1800 tallet og begynnelsen på 1900 tallet.

Språket brukte feierne når de ville snakke uforstyrret seg i mellom. Samtidig medvirket detet i høy grad til å styrke fellesskapet innen yrket. Det er nok en av årsakene til at språket fremdeles forekommer innen yrket.

På 17-1800 tallet laget man kreiser av bjørk og grankvister. På begynnelsen av 1900 tallet begynte man å gå over til kreiser av splittet rotting som var vanlig til slutten av 1940-åra, da man gikk over til stålris.

Feieskrapa er det verktøy som alle skorsteinsfeiere bærer på sin venstre skulder. Den er smidd av stål, og som regel nøye tilpasset skulderen for at den skal sitte godt, ved all slags arbeide. Den blir også kalt skulderskrapa og er ofte brukt som et symbol for skorsteinsfeieriyrket.

Skulderskrape, oppstøter og linekoster har i prinsippet ikke endret seg på 200 år.

Høy hatt var opprinnelig farende svenners symbol og tegn på at man var en fri og uavhengig person. Det er derfor ikke tillatt å gå med høy hatt før man er utlært og frigiven fra sin læremester og svenn. Det samme gjelder andre verdighetstegn som blanke knapper og beltespenne.

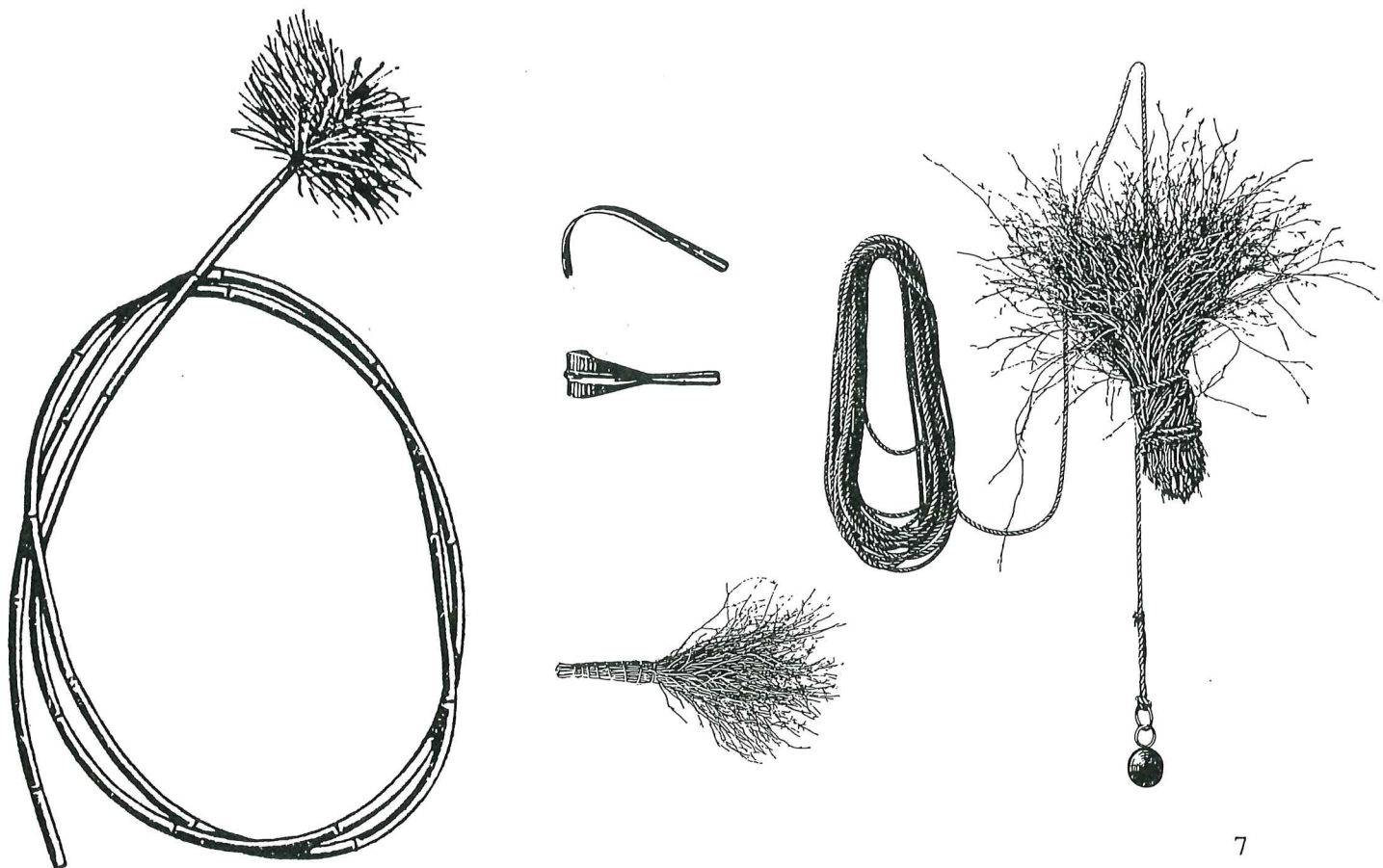
----- * -----

Den gammeldagse kosten, først og fremst håndkosten, var som regel laget av bjerkeris. Det hendte ofte selv på vinterstid at bjerkeriset kunne springe ut når den kom inn i varmen.. Dette ble et symbol på fruktbarhet og lykke.

Soten som satt på riset symboliserte ild og varme. Den sot feieren får på seg selv, klær og redskap kommer fra husets sentrum, den livgivende arne ingen hjem kan være uten. Og uten skorsteinsfeierens arbeid ville ikke ilden brenne som den skulle.

Som en følge av dette ble feieren i seg selv et lykkensymbol. Mange trodde f.eks. at hvis man så feieren når man skulle gifte seg, bragte det lykke.

Alle disse tradisjonene har fulgt skorsteinsfeieren fra Tyskland og Danmark til Norge.

Lærebrev -»Gesellbrev«

Når skorsteinsfeierne var utlært fikk han sitt lærebrev (gesellbrev). Disse gesellbrev var også et slags vandringsspass. De var som regel på to språk; norsk og tysk, og var av stor betydning for å få arbeide andre steder og utenlands.

Det første lærebrev ble utdelt i 1881 og det siste i 1913.

Feiersvennernes utvalgte «Deputerede» var tilstede, og det var et eget høytidelig ritual for utdelingen, som foregikk på følgende måte:

Foreningen er saavidt fuldtallig.
Formanden sidder midt foran et Bord, paa hans høire og venstre Side sidder Viceformanden og Sekretæren, Lærebrevet ligger foran Formanden, Foreningens jun. træder ind med Udlærlingen, hilser og siger:

(Foreningens jun.):

Ærede Formand, Bisiddere og øvrige Medlemmer! Jeg har den Ære at forestille for Dem N. N. som tilbørligen har nydt Undervisning i Feierhaandværket, har godtgjort sin Dygtighed og har vist en Opførsel, der ikke giver Anledning til nogen Klage.

Han anholder derfor om at blive meddelt Lærebrev, saa at han, efter at Løfte og Haandslag er givet, kan nyde alle en Svends Rettigheder.

Formanden reiser sig, Foreningens jun. leder Udlærlingen hen til Bordet foran ham.

(Formanden):

N. N. jeg hilser Dem velkommen og takker Dem, fordi De under Deres Læretid har vist Dem som en brav ung Mand og erhvervet Dem de i Deres Haandtering nødvendige Færdigheder. Jeg skal minde Dem om, at De nu indtræder i et Forhold, hvor De mere er overladt til Deres egen Selvbestemmelse og hvor det stilles det Krav til Dem, at De altid og bestandig med al Deres Evne skal hævde Deres egen og Deres Stands Ære.

Deres egen derved, at De er høflig, omgjengelig og hensynsfuld mod alle. Deres Stands derved, at De altid efter bedste Evne udfører Deres Arbejde tilfredsstillende, varetager de Interesser, som bliver Dem betroede og søger at hævde Deres Stand og derved Dem selv i Alles Agtelse.

Idet De giver mig i de her Forsamledes Overvær (samtlige reiser sig og stiller sig omkring Bordet, medens Lærlingen af Foreningens jun. føres hen til Formandens venstre Side): Deres Haand, lover De da som Svend og frendeles i Deres hele Liv at opføre Dem som det sømmer sig en ærekjær Mand og som det tjener til vor Stands Hæder og Fremme?

(Udlærlingen): Jeg lover det!

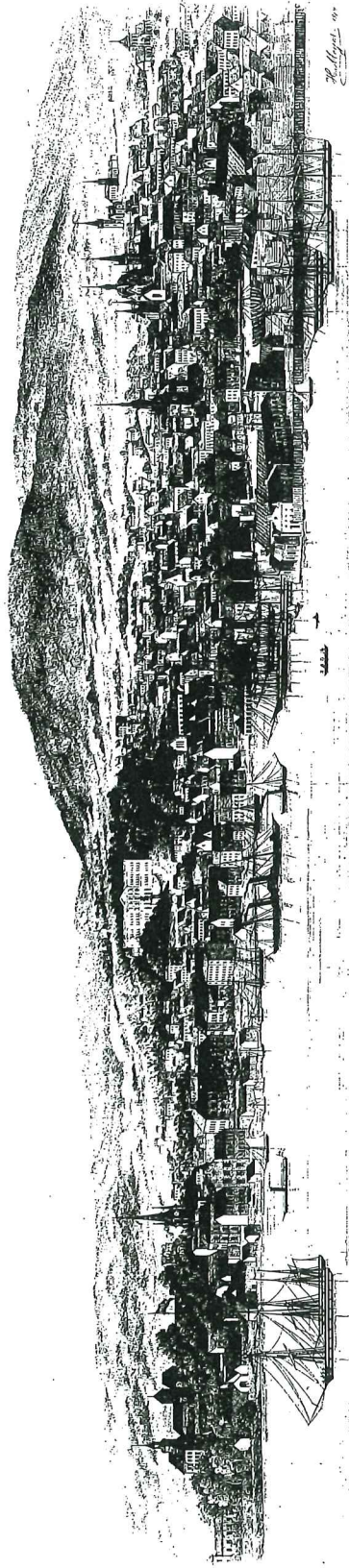
(Formanden):

(Formanden tager Lærebrevet): Saa overrækker jeg Dem da dette paa behørig Maade udstedte Lærebrev og erklærer jeg Dem herved for fuldt berettiget Svend at være!

(Alle): Vore bedste Ønsker følger den nye Svend!

Samtlige indtager igjen sine Pladse og den nye Svend fjerner sig imedens Foreningens jun. ønsker ham til Lykke som Svend og trykker hans Haand til Afsked.

KONVENS

Fædremspektorenne

i Christiania den 17de April 1848
 af den kongelige Regering

til Christiania den 17de April 1848
 af den kongelige Regering

Christiania den 17de April 1848

Christiania den 17de April 1848

Christiania

Die Schornsteinspektoren

in der Hauptstadt Norwegens

an die Regering

Christiania den 17de April 1848

Christiania den 17de April 1848

Christiania

Håndverksloven av 1913

Kristiania Feiersvenders Forening sendte allerede i 1888 brev til Stortinget ang, svennebrev for feierlæringer. Saken ble den gang henlagt i påvente av omarbeidelsen av Brannloven og nevnte håndverkslov.

Feiermesternes Landsforening sendte i 1905 et skriv til Arbeidsdepartementet der de spurte om lærlinger i feierfaget på lik måte som lærlinger i andre håndverksfag og etter samme regler, kan få svennebrev.

Departementet for handel, sjøfart og industri som hadde fått brevet fra Arbeidsdepartementet ga følgende svar:

«Forespørselen om det er adgang for læregutter i feierfaget å avlegge svenneprøve på samme måte og etter samme regler som læregutter i andre håndverksfag bestemmelser meddeles, at det ikke i noen av de plakater for svenneprøve er utfærdigede med hjemmel i håndverkloven av 15. juni 1839 og senere lover ikke finnes anordnet svenneprøve for feiere. Departementet er derfor av den mening, at feiermæringen ikke hittil har vært betraktet som håndverk i lovens forstand.»

I 1913 sendte Feiermesternes Landsforening nytt brev til departementet:

«Feiermesternes Landsforening tillater oss herved i henhold til lov om håndverk av 25. juli 1913 §2, 3dje ledd at anholde om, at vor virksomhet, som hittil ikke rettslig har ansatt som håndverk må bli underlagt denne lov. I denne forbindelse skal vi tillate oss å anføre, at vårt arbeide fra gammelt tid av er ansett som håndverk.

I forbindelse med dette brev tillater vi oss å vedlegge forslag til avleggelse av dyktighetsprøve på faglig innsikt.

Forslag til svenneprøve i feierfaget:

1. Kunne forarbeide de almindelige og brukelige feierredskap.
2. Feiing av fabrikkpipe med røykkanal, bakeripipe, skorsteinspipe og loddpipe.
3. Feiing av varmeapparat.
4. Feiing av komfyr med 1 a 2 stekeovner, etasje- og magasinovner.
5. Kunne skissere røykgangen i et ildsted etter utført feiing.»

Etter at Håndverksloven av 1913 trådte i kraft, ble feierfaget underlagt denne lovens bestemmelser i 1914.

Den første feierstreik i Kristiania

Feiersvennene i Kristiania besluttet å nedlegge arbeidet fra lørdag 8. januar 1898, hvis feierinspektørene ikke innen den tid innvilget svennenes krav på at minstelønnen for en feiersvenn skulle være 22 kroner pr. uke. Mandag 17. januar 1898 ble man enige om ny lønnsregulativ.

Læringer	kr 10,- pr. uke
Svend	kr 18,- pr. uke
Eldre svend og arbeidere	kr 20,- pr. uke
Førsterangs svend	kr 22,- pr. uke
Assistenter	kr 24,- pr. uke

Feiermester - feierinspektør

En stund trodde man at forskjellen lå i at kun faglærte kunne ansettes som feiermester, og at feierinspektørene var ufaglærte. Dette viste seg senere ikke å være riktig.

Brannfolk kontra feiere i ledende stillinger i feiervesenet:

Fra 1869 begynte man å ansette brannmestere som feierinspektører. Snart var det flere brannmestere enn feiersvenner som var ansatt som feierinspektører. Feiersvennene var ikke fornøyd med denne utviklingen. De henvendte seg derfor flere ganger til ordføreren, bl.a. i Oslo, for å få slutt på denne utviklingen. Men svaret var alltid det samme, at inntil halvparten av feierinspektørstillingene måtte kunne ansettes med brannmestere.

Det var stor misnøye med dette da brannmestere ikke var faglærte. Det ble derfor vedtatt 19.11.1897 at det skulle opprettes skussmål bøker. Svenskene hadde i flere år arbeidet for at kun faglærte feiere skulle kunne bli feierinspektører.

Et eksempel er at som belønning for lang og tro tjeneste ble brannkonstabel Halling ansatt som feierfeiermester i Kongsberg i 1911, til fortregelse av dyktige fagfolk. Han skulle ha med seg veiarbeidere til å utføre feiingen. Det var dessverre ikke bare på Kongsberg slike ansettelse fant sted.

Kommunalisering

Dårlig rekruttering av dyktige fagfolk satte etter hvert stygge merker på faget og dets mestere. Enkelte mestere skeiet ut på en eller annen måte, og brannsjefen og formannskapet, som ikke fant skikkede folk, ble nødt til å overta ledelsen av faget selv.

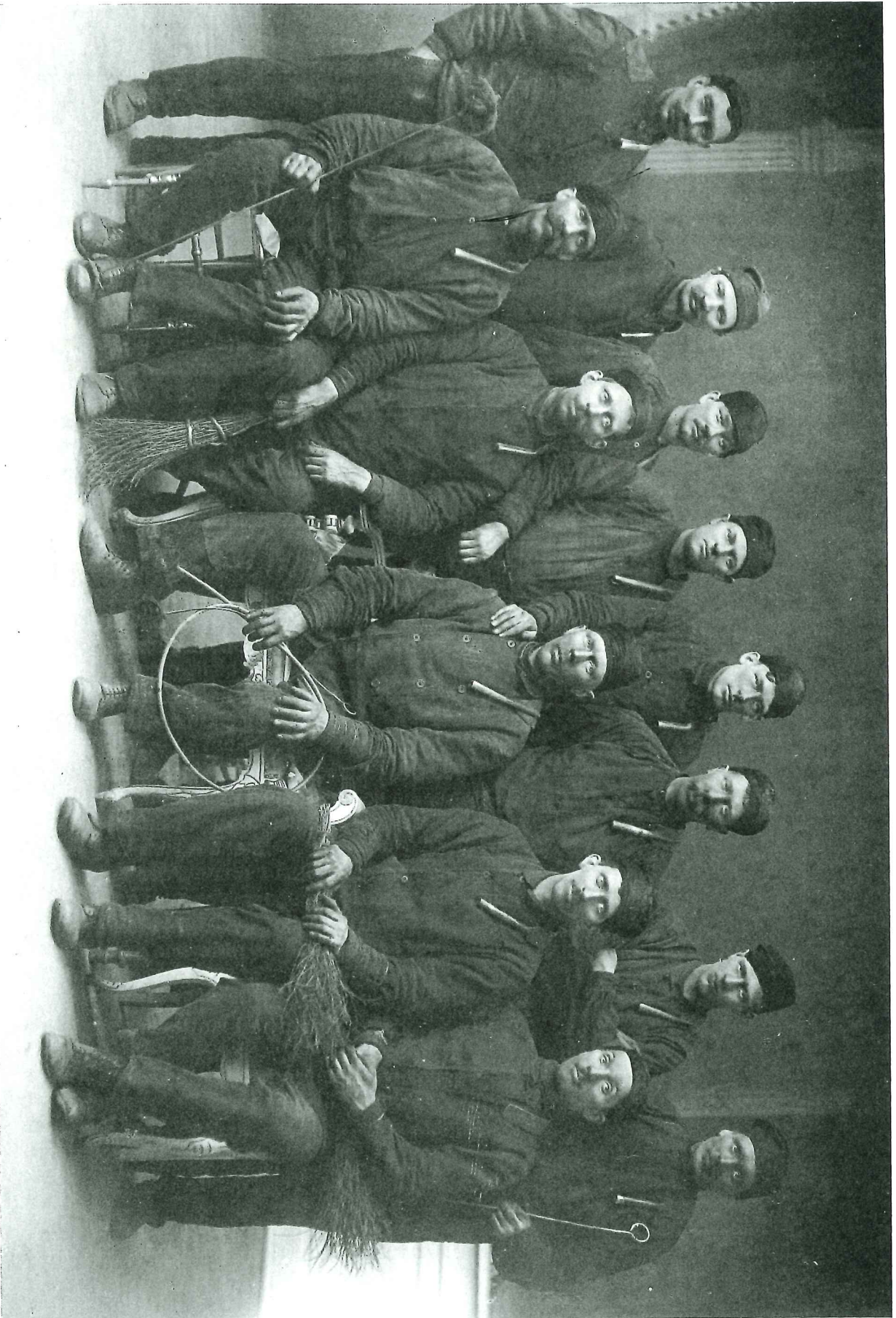
Slik oppsto «det kommunale feiervesen». Det begynte for alvor i Bergen i 1902, hvor en feiermester ble henfallen til drikking og derfor mistet sin stilling. Dette førte til at brannsjefen gjorde brannmestere til inspiserende feiermestere, og de såkalte feiermestere til mestersvenner.

I 1906 ble feiervesenet i Trondheim kommunalt av en noenlunde tilsvarende grunn. I 1907 ble Stavanger feiervesen kommunalt fordi bystyret ikke bevilget mesteren tilstrekkelig beløp til svennehjelp.

Feiermesternes Landsforening ba alle kollegaer i landet følge godt med i saken ang. kommunens overtagelse av feiervesenet i Oslo, da dette antagelig ville medføre at flere kommuner ville gjøre det samme. Til tross for dette fikk flere og flere byer etter hvert kommunalt feiervesen, blant disse Oslo fra januar 1920.

Omtrent samtidig med at denne kommunaliseringen, begynte vanskelighetene i nye former. Feiermesternes myndighet ble innskrenket, og brannvesenets folk overtok mye deres ansvar, eller det ble overtatt av formannskap og bystyre.

Norge var forøvrig det eneste land i Skandinavia hvor det offentlige i enkelte tilfeller har overtatt feiingen.

Felersvenner fra Oslo 1914

Organisasjonsforhold

Den alminnelige tendensen til organisering blant arbeidere tok til i 1870-1880 åren og spredte seg også til skorsteinsfeierne.

Christiania Feierinspektørforening er den første feierforening vi vet om i Norge. En av de drivende kreftene bak denne organiseringen av de 8 feierinspektørene som var i Oslo, var feierinspektør C. Bank. Han ble valgt til formann på stiftelsesmøtet 13.7.1873.

På generalforsamlingen 2.6.1894 ble foreningens lover revidert, og det ble åpnet for at kommunalt ansatte feierinspektører utenfor Oslo også kunne bli medlemmer.

Ikke mange årene etter at inspektørforeningen var stiftet, tok skorsteinsfeier Paul N. Petersen i Oslo initiativ til å danne Christiania Skorsteinsfeieres Forening. Stiftelsesmøtet ble holdt 10.2.1888 og Paul N. Petesen ble valgt til foreningens første formann.

Når Norsk Skorsteinsfeieres Landsforening ble stiftet vet vi ikke. Første gang vi hører om denne foreningen er i 1906 da Feiermesternes Landsforening sendte et skriv til dem. Senere kan vi i 1912 lese fra feieravisa at Norsk Feiersvennforbund er stiftet og følgende dikt kan leses:

Lad os bli enig nu engang,
om at løfte vort fag saa høit vi kan,
ved at slutte os sammen til et lag
der kun høine og fremme vort ædle fag.

Kollegar rundt i det hele land
alle maa vi være, som en mand
og maa vi forstaa: Det gjælder vort fag
og derfor tage et kraftig tag.

Når vi slutter os sammen, alle som en
da skal vi faa ryddet veien ren:
Til en bedre og nyere tid,
og faa belønning for vor slit og flid.

Ja, hvorfor skal vi gaa og slite
dag efter dag, aar efter aar
og i det «sure æple» bite
og ei vite, hvad vi naar.

Skal vi høiere løn opnaa,
eller en mesterstilling faa,
maa vi alle i rækken staa,
jeg mener: Ind i organisationen gaa!

Synes du, at vi har det saa bra,
eller vil du ei det bedre ha.
Nei vær nu engang enig med os
og betenk dig ikke længer, paa at kaste los!

Kom kollega ræk ut din haand,
vær med at knytte et kollegabaand,
lad os danne et: Norsk feiersvendforbund
det bliver skal vor sikre framtidsgrund.

Stavanger 16de juli 1912

M.O. Heske
feiersvend.

I 1920 hadde Norsk Feiersvendforbund 3 avdelinger, Kristiania, Stavanger og Trondheim.

Feiersvendforbundet fikk liten oppslutning fordi mange feiere var organisert i Norsk Arbeidermandsforbund og Kommunearbeiderforbundet.

Lørdag 3. mars 1923 avholdt Norsk Skorsteinsfeierforbund møte der de bestemte å nedlegge forbundet, fordi de ble nektet opptagelse i Arbeidernes faglige Landsorganisasjon. Videre ble medlemmene oppfordret til å melde seg inn i Kommunearbeiderforbundet.

Stiftelsen av Feiermesternes Landsforening

16. september 1904 møtte det fram 32 feiermestere til den kontituerte generalforsamling i Kristiania. Det var feiermestere fra Kristiania, Moss og Drammen som tok initiativ og innbød til dannelse av en landsforening. Savnet etter en felles organisasjon for hele landet og et bedre samhold blant fagets utøvere hadde vært stort.

Kontigenten var på 5 kroner.

Allerede på det første møtet var det dårlig oppmøte. Det var kun representanter fra de nærmeste byer som var møtt fram..

På det andre landsmøte i Larvik den 22. juli 1905 og følgende dager var oppmøtet enda dårligere, det innfant seg kun 25 mestere fra omtrent de samme byene.

Årsaken til den dårlige oppslutningen var at avstandene var store. og dårlig økonomi tillot ikke de forholdsvis høye reiseutgiftene.

Da feiermester Eriksen fra Stavanger ikke hadde anledning til å komme på årsmøte i Larvik i 1905, sendte ha inn dette dikt:

I Larvik samlet er i dag,
fra landet rundt en liden styrke,
beredt til kamp at slaa et slag,
og lægge planer for vort yrke.
Kampen blir ei mod de sorte,
nei vi vil kun holde borte
de, der ei har lært vort fag.

Vore svende, vore gutter,
som vi i vort fag benytter
er vor pligt at vi beskytter
de som stiger piben op,
elastisk, smidig er i krop,
som paa tag balans kan veie
som kan ovn og komfur feie
og paa egen haand sig greie,
er normal udi sin top
og til glasset siger stop.
Skal naar feierpost besættes
og en levevei forjættes
skal i saadant brød kun mættes
feiere i feier fag.

Med vor egen store næve,
vil med soden selv vi stræve
og retfærdighed kun kræve.
Intet mer af sligt uvæsen,
at enhver kan stikke næsen
ind udi vort sorte fag.

Ingen mester - ingen inspektør,
kun en feier - som kan feie,
piber - ovn - komfur og rør-
ansættes bør.

Jeg til mødet ei kan komme,
mynt der fattes i min lomme,
næste møde - næste sommer
lever jeg - maaske jeg kommer.

I 1907 ble det fremmet et forslag om at svennene også skulle få være med i organisasjonen, dette bl.a. for å få Bergensfeierne med i foreningen. Mange mente det ville være positivt da motsetningsforholdet mellom mestre og svenner ville forsvinne og dette ville være særdeles heldig for faget.

På landsmøte i 1908 ble det tatt opp til behandling at landsforeningen skulle inndeles i kretsforeninger, og følgende kretser ble opprettet:

Vestlandske kredsforening
Drammen og omegn kredsforening
Kristiania kredsforening
Hamar kredsforening for Oplandsbyene

Utover i 1930 årene var det vanlig at flere kommuner overtok feiingen og flere feiermestere var organisert i Norsk kommuneforbund. Denne utvidede kommunaliseringen av feierfaget medførte at interessen for Feiermesternes Landforening sank.

Under krigen (1940-45) ble det gjort et mislykket forsøk på å lage en parti-politisk landsforening. Nasjonal samling ønsket å organisere feiervesenet etter tysk mønster, og feiermester Joh. P. Hansen fikk oppdraget. Han samlet noen feiermestere fra forskjellige kanter av landet til et møte i Oslo. Her ble Skorsteinsfeiermesternes Rikslaug dannet.

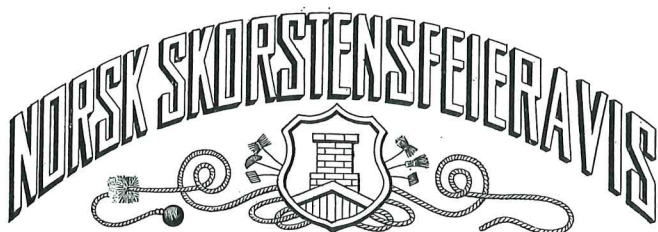
Blant feiermestere i Norge var det et reelt ønske om å danne en landsforening, men de fleste holdt seg unna Rikslauget fordi det var infiltrert i Nasjonal Samling. Rikslauget klarte å danne noen fylkesforeninger og jobbet med å få feierne direkte underlagt departementet. Dette for å få likhet for alle feierne i landet.

Ved krigens slutt måtte de feiermestere som hadde vært med i Rikslauget svare for seg, med beskyldninger om å ha vært med nazistene, og mange ble fratatt distriktene sine.

Norsk Skorstensfeieravis

På Feiermesternes Landsforenings andre landsmøte i Larvik 22.7.1905, var spørsmålet om opprettelse av et fagblad oppe til behandling. Tanken fikk tilslutning fra de fleste, men foreningens økonomi strakk ikke til.

Man bestemte derfor å ta kontakt med Svennenes Landsforening, eller på annen måte sørge for å få inn nok penger for å gi ut fagbladet. Svennenes Landsforening kunne ikke gi noen bindende erklæring. Da ble det tatt kontakt med de bedre økonomisk stilte feiermestere, som ble bedt om å stille som garantier for det beløp som var nødvendig for å få utgitt et fagblad.

Det første prøvenummer kom ut oktober 1905

Avisen kostet den gang 1 krone for hvert kvartal, og kom ut en gang pr. måned.

No. 1.	Redaktion: Feierinspektør Arstad, Drammen. Paul N. Petersen, Kristiania. Arno Schwinger, Do.	Oktober 1905. (Provenummer).	Avisens Kontor & Ekspedition: Danviggåden 17 — Drammen. —	1 Aarg.
--------	---	--	---	---------

Redaksjonen besto av feierinspektør Johan Arstad fra Drammen som var leder i Feiermesternes landsforening, og Paul N. Petersen og Arno Schwinger fra Kristiania. De var overbeviste om at avisen ville skape bedre samhold og faglig utvikling.

Den første sak det ble skrevet om var et brev til Arbeidsdepartementet i anledningen «Udkast til ny brandlov for rigets kjøb- og ladesteder», der feierinspektørene hadde merknader de mente måtte fremlegges i den videre behandling i regjering og Storting.

Avisen ble drevet som en «stiftelse» fram til Feiermesternes Landsforenings årsmøte i 1908. Da ble det bestemt at avisa skulle overtas av Feiermesternes Landsforening. Avisas første redaktør var feiermester Paul N. Petersen, fra Kristiania.

S. T. Sr. *Paul N. Petersen*
 Feierinspektoret
 for Renovation af følgende Ildsteder d. 17. Nov. 1849

	Debet.		
	Sp.	Sk.	B.
Ulfers 4 Etager			
1 Do. 3 Do.	3		
1 Do. 2 Do.	4		
1 Do. 1 Do.			11
Uindringere			
Stregobne			
Confybrer			
2/ Rymodens Døse			
Døse 4 Etager			
2/ Do. 3 Do.	3	12	
2/ Do. 2 Do.	1	3	
2 Do. 1 Do.			4
Tjenest			
betalt	8	2	11

Paul N. Petersen

LOV

for

feierinspektørernes og feiermesternes landsforening

vedtaget paa det

Iste ordentlige landsmøde i Kristiania
den 16de septembar 1904.

Drammen
Edv. Strøms Bogtrykkeri
1008

Landsyn.

For 100 år siden.

Til nærmere refleksjoner gjengis nedenfor
Mandals faste lønninger i året 1840 — utenom
skole- og fattigvesen:

1. Jordmørens Løn og Huusleie	Spd. 77,00
2. Skorstensfeierens Løn	« 190,00
3. Politibetjentens Løn	« 100,00
4. Vægterens Løn	« 100,00
5. Kæmnerens Løn	« 40,00
6. Broopsynsmandens Løn	« 10,48

Spd. 517,48

Svennebrev

Koff. Frank. Georg. Olsson
 FØDT DEN 18. 10. 1903
 Nov. 1929

AVLAGT SVENNEPRØVE OG ER AV
 FAGETS PRØVEVND ERKLÆRT
 FOR SVENN Å VÆRE I
feierfaget
 DEN 2. Desember 1940

Oslo Håndverks- og Industriforening
Tob. Mathiesen
 FORMANN

NORGES HÅNDVERKER FORBUND
Ljvind. Høgl
 FORMANN

DER NORWEGISCHE HANDWERKER-
 VERBAND
 bescheinigt dass der umstehend genannte
 Gesell, in Übereinstimmung mit dem gel-
 tenden Gesetze, die Gesellenprüfung im
Schornsteinfeger gewerbe bestanden hat.

THE HANDICRAFT ASSOCIATION
 OF NORWAY
 hereby certifies that the journeyman referred
 to on the opposite side hereof has, in accord-
 ance with the regulations laid down by law,
 passed the examination required for the trade
 of *chimney sweeps*

LA FÉDÉRATION DES ASSOCIATIONS
 D'ARTISANS DE NORVÈGE
 certifie que la personne indiquée ci-contre
 a passé avec succès et conformément à la
 loi l'épreuve de compagnon dans le metier
 de *ramoneur*

NORSK FEIERBLAD

Nr. 1 - 1945

UTGITT AV FEIERMESTERNES LANDSFORENING

Sept.—Oktbr.

Fagblad for Skorstensfejersvendene

i Skandinavien.

Nr. 10. Oktober 1922. 6. Aargang.

SKORSTENSFEJEREN

ORGAN
 FOR
 INTERNATIONALT
 ORGANISERED
 SKORSTENSFEJERE

Nr. 11-12 November, December 1928. 12. Aargang.

Stiftelsesmøtet 1945

Sittende fra venstre: T. Thyrum, Bærum, R. Gregersen, Notodden, H. Schmutz, Halden, R. Nilsen, Oslo, T. Andersen, Oslo, B. Pedersen, Stavanger.

1. rekke fra venstre: B. Thyrum, Oslo, G. Borger, Horten, K. Løken, Oslo, K. Lundgren, Lørenskog, G. Lundgren, Kristiansand, G. Øie, Tønsberg, R. Nicklasen, Oslo, B. Hansen, Sandefjord.
2. rekke fra venstre: E. Hansen, Oslo, K. Pedersen, Oslo, B. Andersen, Hangesund, K. Sandberg, Idd, A. Bjørke, Bodø, E. Bjørke, Sarpsborg, G. Høybråten, Sandar, K. Johansen, Moss.

Feiermesternes Landsforening, stiftelse 16.6.1945

Året 1945 ble et merkeår idet andre verdenskrig sluttet, og Norge fikk sin frihet tilbake. Det ble et merkeår også for Feiermesternes Landsforening, og den store faglige oppreisningen for feiernes stand begynte for alvor. Man kunne nå se fremtiden lyst i møte og sette alt inn på å skape de rette arbeidsforhold og vekstmuligheter for faget og dets utøvere.

Etter frigjørelsen av Norge fikk Oslo Feiermesternes Forening forespørsel fra Norges Håndverkerforbund om å danne en ny landsforening. De påtok seg oppgaven og det ble nedsatt en komite som besto av Rolf Nilsen som formann, og Tellef Andersen og Bjarne Thyrum. De sendte ut en invitasjon til feiermestere i landet og innkalte til møte i Håndverk- og Industriforening, Rosenkrantz` gate 7, Oslo, lørdag 16. juni 1945. (Tyskerne hadde så vidt forlatt Norge). Den enkelte deltager måtte dekke reise- og kostutgifter selv. Det møtte 23 feiermestere. De feiermestere som hadde vært med i Rikslauget under krigen, ble nektet adgang.

På dette møtet ble Feiermesternes Landsforening stiftet. Rolf Nilsen, Oslo, ble valgt til leder og medlemskontigenten ble satt til kr. 30,- pr. år. Lovet ble også vedtatt på dette møtet. Formålsparagrafen er lik den vi har i dag.

Senere samme år ble det vedtatt å utgi «Norsk Feierblad». Den skulle komme ut 5 ganger i året og hadde et årsabonnement på 10 kroner. Nr. 1 utkom oktober 1945. Avisen ble trykket i 200 eks. og trykkingen kostet kr. 130,- pr. nummer/utgave. Redaktør var M.O. Heske, og forretningsfører var Didrik Pedersen, begge fra Stavanger.

FLF`s emblem ble vedtatt 8. september 1945. Det var det samme emblem som Oslo Feierinspektørforening hadde hatt, men med noen endringer.

FLF hadde nok av oppgaver i de første årene etter krigen. Det var mange ufaglærte feiere rundt i kommunene. Og det var store forskjeller i lønns- og arbeidsforhold. De fleste feiervesen var private. Noen lærlinger og svenner var organisert i Norsk Kommuneforbund (NKF). Selv om det var opprettet tariffavtaler, fungerte dette dårlig.

Ved årsskiftet 45/46 ble det etablert samarbeide med de danske og svenske feierorganisasjonene.

I en annonse i Norsk Feierblad i 1946 kan en lese: «Fiber og basin, kun 2 kg pr. mester. Rotting kan ikke skaffes.» Det var stor mangel på rotting, fiber og basin, og såpe var også en mangelvare for feierne.

Sommeren -46 startet det opp med fagskole for feiere på Hovedbrannstasjonen i Oslo. Norges brannskole ble drevet i regi av Oslo brannvesen. Brannskolen ble flyttet til Grorud i 1968. Etter mye diskusjoner flyttet Norges brannskole inn i nye moderne lokaler i Tjeldsund i 1993.

På årsmøte 13. juni 1947 besto FLF av 46 medlemmer.

Fra starten var det kun feiermestere med mesterbrev som kunne søke om å bli medlem av FLF. Etterhvert ble det enighet om at feiersvenner med minst 6 år i faget også kunne søke om medlemskap. Og alle måtte være medlem av den lokale håndverksforening, om det fantes.

På årsmøtet i 1948 ble det vedtatt å melde seg ut av Norges Håndverkforbund. Dette av økonomiske grunner. Man vedtok også med stor oppslutning å opprette fylkesforeninger/distriktsforeninger. Foruten Oslo var dette aktuelt i Østfold, Vestfold, Akershus, Telemark, Rogaland og Nordland.

Etter årsmøte 10. september 1948, var det fest m/damer for første gang i FLF. Det ble også arrangerer kurs for første gang.- i oljefyring.

Det ble ikke holdt årsmøte i 1949. FLF gikk nå over til å holde årsmøte annenhvert år.

På årsmøtet i 1950 ble medlemskontigenten hevet til kr. 40,- pr. år. Kassabeholdningen var på kr. 4456,34. Som en prøveordning inngikk abonnementet på feieravisa i medlemskontigenten.

I begynnelsen av 1952 ble det godkjent lærlingeordning for feiervesenet, og opplæringsplan ble godkjent sener samme år. Det ble etterhvert oppnevnt prøvenemder for feiere i de forskjellige fylkene, og det første Riksyrikesutvalg for feiere ble oppnevnt.

Årsmøte ble første gang kaldt Landsmøte i 1952 og holdt i Tønsberg.

Ved de siste landsmøtene var det representanter fra svenske og danske feiermesterorganisasjoner tilstede. FLF sendte også representanter til kongressene deres. Diskusjonen om behovet for å danne av en internasjonal feierorganisasjon dukket opp, og i 1954 ble Europeiske Skorsteinsfeiermesteres Føderasjon stiftet i Stockholm. FLF ble ble medlem.

I 1958 hadde FLF 51 medlemmer. Det hadde vært en jevn vekst i medlemstallet siden 1945.

Grunnet mange nye oppgaver for kommunene ble ofte feieravgiftene hengende etter. Med en avgift på ca. 1 kr for feiing av en 2 etasjes pipe, måtte det feies 50 piper for å dekke kontingenten til FLF. Til sammenligning er kontingenten i 1995 på 150 kroner, lik feiing av 1-2 piper.

13. -14. juni 1960 var FLF vertskap for Kongress i Europeiske Skorsteinsfeiermesteres Føderasjon. Hovedsponsor var Norsk Esso med 1000 kroner. Vi var også vertskap for denne kongressen i 1988, i Tønsberg.

På landsmøte i 1960 ble det vedtatt å utnevne æresmedlemmer av FLF.

På landsmøte i 1966 i Oslo ble det vedtatt å heve abonnementsprisen på Norsk Feierblad til 15 kroner. Pensjonister fikk gratis medlemskap.

Den første landskonferanse for feiere ble holdt i regi av Norsk kommuneforbund 3/4-68.

På landsmøte 1970 ble det lagt inn 2 dager med kurs. Landsmøtet ble holdt 30.5, etter de to nevnte kursdagene. Her ligger forløperen til FLF`s Kurs- og informasjonsdager. Medlemskontigenten ble satt til kr. 75,-.

I 1967 ble Nordisk feierunion stiftet i Stockholm. Det ble diskutert grundig om FLF skulle være med, da de allerede var medlem av Føderasjonen. Det ble flertall for et medlemskap i begge organisasjonene.

I 1970 begynte man å skrive ny håndbok for feiervesenet. Eksisterende var fra 1934. Den nye feierboka kom ut i 1979. Redaktøren var tidligere rektor ved Norges Brannskole, Wilhelm Winsnes. Han hadde god hjelp av representanter fra forskjellige feiervesen, deriblant Frank Andresen fra Oslo.

På landsmøte i 1972 møtte kun 23 medlemmer. Økonomien var dårlig, og Norsk Feierblad hadde i flere år gått med underskudd. Det var i det hele tatt en dårlig periode for FLF. Fylkesforeningene var oppløst, søkingen til feierkursene var liten og Norsk skorsteinsfeieravis utkom siste gang i 1973.

FLF var nå snart 30 år, og av de stolte grunnleggerne var det ikke mange igjen. På landsmøte i 1974 var det så få medlemmer som møtte, at noe måtte gjøres. Etter mye diskusjon ble det bestemt at man skulle åpne for medlemskap for alle utøvere av feierfaget. Etter denne åpningen steg medlemstallet, og en var fornøyd med oppslutningen til landsmøte i 1976.

FLF, Teknisk komite ble opprettet på landsmøtet i 1976. Leder for komiteen ble William P. Christensen.

Det ble i 70-80 årene dannet nye fylkesforeninger i Østfold, Vestfold, Akershus, Hedmark, Telemark, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag, Møre-og Romsdal, Bergen, Stavanger og Oppland. Stavanger fylkesforening ble etter hvert borte.

Lov om brannvern av 29. mai 1970 påla alle kommuner å ha et feiervesen. Fra tidligere var dette kravet kun pålagt kommuner med over 2000 innbyggere. Piper med normal fyring skulle feies 2 ganger pr. år. Dette videreutviklet seg til at enkelte kommuner begynte å praktisere feiing én gang i året.

I 1977 ble «Hylland utvalget» oppnevnt for å forfatte forslag til ny brannlov. (Hylland var brannsjef i Oslo.) FLF ble medlem av utvalget v/leder Alf. K. Olsen. Representanten fra Kommunenes sentralforbund og Statens Branninspeksjon lanserte nye tanker: «Den obligatoriske feiing 2 ganger pr. år opphører, og den enkelte huseier ringer inn til kommunen når de har behov for feiing».

Alf K. Olsen fikk en tøff jobb med å forhindre at et slikt forslag skulle få gjennomslag. FLF hadde tidligere fremmet forslag overfor miljøvernminister Gro H. Brundtland, om å få innført tvungen måling og feiing av sentralfyringsanlegg, slik det var i det i noen andre europeiske land.

Feierne ville ikke godta de nye tankene om «behovsprøvd feiing». I 5 år diskuterte «Hylland utvalget» innholdet i ny brannlov før stormen la seg. Lovutkastet lå i departementet i ytterligere 5 år før det ble vedtatt i 1987. FLF vant fram med sitt krav om fortsatt feiing av alle piper 2 ganger i året, men oppgaven med å gå brannsyn i bolighus falt etter hvert bort.

I alle år hadde FLF holdt landsmøtene i områder rundt Oslofjorden. I 1978 ble landsmøtet holdt på Elverum og i 1980 i Bergen. En begynte nå å veksle mellom Østlandet og resten av landet. FLF var i vekst og nærmet seg 300 medlemmer.

På kurs og informasjonsdagene møtte ca. 100 feiere og til landsmøte ca. 50-70 medlemmer. Landsmøtene de siste årene er holdt i Sarpsborg -82, Stavanger -84, Levanger -86, Oslo i -88, Bodø -90, Sandefjord -92, og ved 50-års jubileet 1995 i Asker.

I 1984 ble kontingenten hevet til kr 150,- for direkte medlemmer og til kr 125,- for medlemmer av fylkesforeningene.

I 1985 startet daværende leder av FLF opp med utgivelsen av Norsk skorsteinsfeieravis igjen. De første utgavene var enkle kopierte A4 ark. Senere kom Kjell Næss med og overtok som redaktør. Avisa fikk etterhvert et mer «profesjonelt» preg og ble satt bort til trykking. Annonssørene er av stor betydning for avisas fortsatte eksistens, da altfor mange unnlater å betale sitt årlige abonnement. (En «liten» 100-lapp i 1995.)

På landsmøtet i 1986 ble det vedtatt nye lover. Den store diskusjonen her var at for å være medlem av FLF måtte en også være medlem av Norsk Kommuneforbund (NKF). Lovkomiteen som besto av medlemmer fra Bergen foreslo dette i sin innstilling. De fikk ikke flertall for «tvungen» medlemskap av FLF i NKF.

Når FLF året etter sa ja til å være med i den nye Lov om mesterbrev i håndverk og annen næring, meldte avd. Bergen seg ut av FLF.

Loven om mesterbrev stiller krav til de som skal benytte mestertittelen. Tittelen kan bare benyttes av de som tidligere har løst mesterbrev i.h.t. håndverksloven. Når håndverksloven opphørte ble opplæringen for de som vil bli mestere langt mer omfattende.

Den sentrale brannmyndighet, Statens branninspeksjon (SBI) ble delt i 1981/82. Den ene delen ble Statens Bygningstekniske etat (BE) og den andre Direktoratet for Brann- og eksplosjonsvern (DBE). DBE ble den nye sentrale brannmyndighet for feierne.

DBE ønsket i slutten av -80 årene å lage nye forskrifter til brannloven av 1987. De ville ha én forskrift om Brannforebyggende tiltak og brannsyn, én forskrift om Organisering og dimensjonering av brannvesen og én om forskrift om feiing og kontroll av fyringsanlegg.

FLF hadde en rekke krav til «dimensjoneringsforskriftene» som bl.a. gikk på kvalifikasjoner for feiere, noe vi ikke fikk med. Men vi fikk med at en faglært feier med tillegg av yrkesutdanning i forebyggende brannvern kan utføre brannsyn.

Forslaget til Forskrift om feiing og kontroll av fyringsanlegg ble av DBE lagt fram for Kommunal- og arbeidsdepartementet i 1994. DBE har med forskriften ønsket å gjøre endringer som vil føre til bedre brannsikkerhet uten at det medfører økte kostnader. Tiltakene vil i større grad enn før være rettet mot området hvor sikkerhetsgevinsten er størst. Dette vil bl.a. føre til sjeldnere feiing av piper som brukes lite, og større oppmerksomhet om kontroll og forebyggende tiltak. Piper og ildsteder skal etter forslaget kontrolleres og feies etter behov, men minst hvert 4. år.

FLF vil ha store merknader til det utkastet som foreligger pr. i dag: Vi vet foreløpig ikke hvordan et endelig forslag vil se ut når det blir sendt på høring. Vi får se...

Sentrale personer

Georg Johan Christoffer Bank, stifteren av Kristiania Feierinspektørforening,:

Bank ble født i 1821 i Zillefeldt i Tyskland. I 16 års alderen forlot han hjemmet og reiste til Køln hvor han var i feierlære i 6 år. Etter endt læretid bega han seg som skikk og bruk var i Tyskland, på reise. Først til Stuttgart, dernest hadde han tenkt seg til Russland. Det ble det imidlertid ikke noe av, da han stanset i København. Svenskene hadde den gang kost og losji hos mesteren og ukelønnen var gjerne 1 a 2 riksdaler.

Etter 4 års arbeide i København, reiste han til Malmö, der han forsøkte å bli ansatt etter en avdød mester. Da han ikke fikk stillingen, reiste han på oppfordring fra feierinspektør Düring i Kristiania dit, og tok arbeide hos han. Han ble deretter mester i Drøbak, for endelig i 1855 å bli ansatt i Kristiania.

Han tok da initiativ for å danne en egen forening for de 8 feierinspektørene i Kristiania. Foreningen kom i stand 13.7.1873, og Bank var den selvskrevne leder og formann i mange år. Den 15.7.1899 avholdt feierinspektørene sin årsfest der de opptok C. Bank som æresmedlem etter at han var gått av fra sin stilling som feierinspektør.

Paul N. Petersen:

Paul N. Petersen er født på Kongsberg 23. oktober 1862. Han begynte som kontorist i 1877 og kom i feielære i Kristiania i 1880. Han tok sitt svennebrev i 1883.

I 1884 begynte han med foreningsarbeid innen feierfaget. Han var med på å stifte Christiania Skorsteinsfeieres forening, hvor han hvor han ble valgt til formann. Samtidig var han drivkraften bak forslaget om at feierfaget skulle anerkjennes som et håndverk.

Petersen arbeidet som svenn hos Tobiesen og Hermannsen, inntil han ble ansatt som feierinspektør i 13' de distrikt i Oslo, mars 1890. Han var den første unge svenn som i Kristiania rykket opp til feierinspektør, det alminnelige hadde vært at utenbys mestere eller brannmestere fra Kristiania hadde fått disse stillingene.

Sammen med andre mestere, særlig Arstad fra Drammen, realiserte han tanken om å danne en landsforening. På FLF's første møte 16.9.1904 ble han enstemmig valgt til sekretær og holdt der et innledende foredrag over emnet: «Bør andre enn fagfolk bli ansatt som feiermester»? Møtet besluttet at styret skulle bearbeide spørsmålet og sende det til regjeringen.

Sammen med 2 andre interesserte startet han i 1905 Norsk Skorsteinsfeieravis. Da bladet gikk over til landsforeningens eiendom i 1908 overtok han redaksjonen alene og hadde stillingen til bladets eksistens opphørte.

I 1909 ble Paul N. Petersen valgt til formann i FLF. Han var også formann i Kristiania Feierinspektørforening. Ved siden av dette var han ofte benyttet i forskjellige komiteer.

Etter 30 års iherdig arbeide oppnådde han at faget ble anerkjent som håndverk idet det ved Kong. Resolusjon av 19. juni 1914, ble bestemt at faget skulle fult inn under håndverksloven.

November 1928 fikk han sin avskjed i nåde, etter at han hadde ansatt en læregutt imot brannsjefens vilje. Petersen ble karakterisert som et egensindig menneske, han kjempet alene i mange år. Han kjempet godt, «han falt på sin post».

Rolf Nilsen:

ble født 18. oktober 1903, og begynte i feierfaget 16.11.1925, hos feiermester Berg i Oslo. Han avla sin svenneprøve i 1929 og ble ansatt som feiermester 1.2.1942.

Allerede fra sin tidligste ungdom var han en svært ivrig og velbenyttet organisasjonsmann innen sitt fag. I svennetiden var han i flere år formann i Oslo kommunale feiersvenners forening og representerte foreningen ved flere anledninger i utlandet.

Han hadde gode lederegenskaper og var dessuten en dyktig taler og debattant, og det var ingen overraskelse at han ble valgt til leder av FLF ved stiftelsen 16.6.1945. Han representerte FLF i utlandet såvel som her hjemme.

Han var også i flere år oppnevnt i Oslo Prøvenemnd, Kalkulasjonsnemda m.m.

De siste årene før han sluttet 18.10.1969, trakk han seg velfortjent tilbake fra foreningsarbeid. Han oppnådde sin pensjonsalder etter 44 år i yrket.

Ledere av FLF:

Rolf Nilsen	Oslo	1945 - 1950
Kaare Johansen	Moss	1950 - 1952
Rolf Nilsen	Oslo	1952 - 1956
Kaare Johansen	Moss	1956 - 1958
Bjarne Thyrum	Oslo	1958 - 1960
Harald Stanger	Holmestrand	1960 - 1968
Alf K. Olsen	Rælingen	1968 - 1984
John Viktor Eriksen	Fredrikstad	1984 - 1992
Ivar Bjerke	Horten	1992 -

Æresmedlemmer av FLF:

Rolf Nilsen	Oslo
Kaare Johansen	Moss
Ernst Janson	Stavanger
Bjarne Pedersen	Stavanger
Rolf Berg	Oppegård
Gunnar Øie	Tønsberg
Kaare Bjerke	Horten
Kjell Bjerke	Bodø
Erik Bjerke	Moelven
Frank Andresen	Oslo
Ragnar Treseng	Oslo
William Pechûle Christensen	Sarpsborg
Alf K. Olsen	Rælingen

Feier-Mathis

Feier-Mathis var av omstreifer-ætt. Han hadde vokst opp under frie forhold, han elsket å vandre omkring og selge sine mange selvlage ting, og han var glad i å snakke med folk.

Det var som Hans han var kjent av sine egne; det var navnet de andre omstreiferne brukte.

Han levde i den tiden da folkeopplysningens ildsjel, Eilert Sundt, arbeidet, og en av denne teologs store tanker var at omstreiferne måtte få skolegang.

Temmelig mange omstreifere ble tatt hånd om av Eilert Sundt, og en av dem var Hans. Skolegangen var ikke så omfattende; det var i første rekke religion man måtte lære, og etter en viss tid skulle man så døpes, som en slags avslutning på skolegangen.

Hans lærte meget bibelhistorie. Han ble høytidelig døpt og fikk navnet Mathis. En fast stilling skulle han også helst ha, slik at han kunne bruke sin nyvunne boklærdom. Men det passet ikke den nydøpte, hvis høyeste ønske fremdeles var å flakke omkring.

Mathis ble så beskikket som skorsteinsfeier i Søndre Land, og han ble snart godt kjent både i og av bygden. I Lands Gjensidige Brandkasses jubileumsberetning fortelle det om Feier-Mathis at han likte seg best når han vandret omkring med en liten stige på nakken og en sopelime under armen - og med langt skjegg og et hår som rakk helt ned på skuldrene.

Slik kom han frem til gårds. Etter å ha vist frem og kanskje også fått solgt noen av sine selvlagde ting - kammer, pølsehorn og forskjellige dyr han hadde spikket, ble stigen reist i peisen, og uten noen beskyttelse, ikke engang foran ansiktet, krabbet han opp pipa for å ta fatt på sin jobb.

En av sønnene hans, Kristian, gikk også feierturer for sin far. Kristian feier brukte ikke stige, men gikk pipa rett opp, ut på taket - og satte seg som regel skrevs over mønet og avsang en vise eller to før han gikk i gang med arbeidet.

